

Internt notat

Fra:

Ingjerd K. Dahl

Saksnr.: 21/6167-2

Dato: 13.04.2021

Høringsnotat ny forskrift om medlemsstatens rapporteringsplikt innenfor rammen av overvåking av jernbanemarkedet

1 Innledning

Statens jernbanetilsyn viser til Prop. 101 LS (2019-2020) om endringer i jernbaneloven mv. (fjerde jernbanepakke) og samtykke til deltakelse i to beslutninger i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2012/32/EU om et felles europeisk jernbaneområde og rettsaktene som utgjør fjerde jernbanepakke. Vi er av Samferdselsdepartementet bedt om å forberede gjennomføring i norsk rett av de rettsaktene som gir utfyllende bestemmelser til jernbaneloven og jernbaneforskriften¹. En av disse forordningene er *forordning (EU) 2015/1100 om medlemsstatens rapporteringsplikt innenfor rammen av overvåking av jernbanemarkedet* (RMMS). Denne rettsakten vil i det videre omtales som forordningen.

Forordningen utgjør en såkalt gjennomføringsforordning (implementing regulation) som begrenser seg til å utdype og presisere direktivforpliktelser etter direktiv 2012/34/EU. Samferdselsdepartementet har bedt om at forordningen gjennomføres i en forskrift tett opp til den eventuelle ikrafttreddelsen av den nye jernbaneforskriften², og slik at forskriften vil utgjøre en korrekt gjennomføring av rettsakten når det oppstår en EØS-forpliktelse om slik gjennomføring ovenfor Norge.

Nedenfor gir vi en gjennomgang av de mest sentrale bestemmelsene i forordningen.

2 Oversikt

Forordningen inneholder hovedsakelig forpliktelser for medlemsstatene ovenfor EU-kommisjonen. Forordningens artikkel 3 nr. 4 gir medlemsstatene hjemmel for datainnsamling ovenfor alle enheter som besitter relevante opplysninger, herunder infrastrukturforvaltere, jernbaneforetak, offentlige innkjøpsorganer, eiere/drivere av serviceanlegg og sikkerhetsmyndigheten.

¹ Brev av 10. september 2020 «Nærmere om gjennomføring i norsk rett av direktiv 2012/34/EU med tilhørende endringsdirektiv og rettsakter»

² Utkast til ny jernbaneforskrift, ny forskrift om sikkerhet og tekniske forhold ved jernbanen og endringer i forskrift om gjennomføring av kollektivtransportforordningen:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---utkast-til-ny-jernbaneforskrift-2020/id2721233/?expand=horingsnotater>

Data som medlemsstatene skal samle inn og oversende EU-kommisjonen er spesifisert i vedlegg til forordningen:³

1. Infrastrukturavgifter
2. Fordeling av infrastrukturkapasitet
3. Utgifter til infrastruktur
4. Inntekter og trafikkmengder for jernbanevirksomheter
5. Jernbanetrafikkens kvalitet
6. Offentlige serviceforpliktelser
7. Graden av markedsåpning
8. Grad av harmonisering og utvikling av lovgivningen
9. Gebyrer og behandlingstid for søknader om lisenes
10. Sysselsetting og sosiale forhold
11. Serviceanlegg

3 Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

Artikkel 3 nr. 4 inneholder hjemmel for medlemsstatene til å innhente data:

«Member States may obtain the necessary data from a combination of the following sources:

(a) mandatory surveys;

(b) administrative data, including data collected by statistical offices and other authorities;

(c) statistical estimations, while explaining methods used;

(d) data supplied by relevant industry organisations or other concerned parties; and

(e) ad hoc studies.

The entities holding the relevant data shall provide it when requested.»

4 Konsekvenser av forslaget

Selv om direktivet 2012/34/EU ikke enda er tatt inn i EØS-avtalen har Norge valgt å delta i RMMS-rapporteringen. Jernbanetilsynet fikk i september 2017 i oppgave av Samferdselsdepartementet å følge opp Norges rapporteringsforpliktelser slik det fremgår av forordningen. For Norges del har derfor praksisen frem til nå vært at jernbanetilsynet har utført tilsvarende rapportering av data på oppfordring av Samferdselsdepartementet, hjemlet i jernbaneloven⁴ § 11 annet ledd, jf. jernbaneforskriften⁵ § 11-1 sjettede ledd. Innføringen av forordningen vil dermed ikke medføre en realitetsendring.

Med hilsen

Mona Ljunggren

Avdelingsdirektør, Markedsovervåking

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

³ Se EØS-notat av 02.09.2015 om *Rapporteringsforpliktelser for overvåking av markedet (RMMS)*.

⁴ Lov av 11.06.1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m.

⁵ Forskrift om jernbanevirksomhet, serviceanlegg, avgifter og fordeling av infrastrukturkapasitet mv.